

Aan: College van B&W en gemeenteraad
Van: INretail

Datum: 22-2-2021

Onderwerp: corona actualisatie detailhandelsbeleid en centrumvisies

Geacht college en gemeenteraad,

In januari ontvingen alle gemeenten en provincies de [oproep](#) om winkelondernemers te helpen de financiële druk te verlagen. Graag vragen wij opnieuw uw aandacht voor de impact van corona op middellange termijn, met de aanbeveling om nu te starten met het actualiseren van uw detailhandelsbeleid en centrumvisie.

U ziet het om u heen: door corona staat het voortbestaan van veel retailers en daarmee van goede voorzieningen in binnensteden, dorpskernen en buurt- en wijkwinkelcentra voor uw inwoners op het spel.

Wat is er aan de hand? Door corona gebeurt in verhoogd tempo wat reeds speelde: de fysieke winkelmart verliest terrein t.o.v. het online winkelen. Consumenten hebben in coronatijd massaal de weg naar online oriënteren én aankopen gevonden. De detailhandelssector als geheel verandert nog sneller dan voor corona, en daarmee verandert de rol van winkels als vanzelfsprekende drager van centra.

Door deze ontwikkelingen zal het aantal winkels komende jaren blijven afnemen. Hierdoor dreigt een afname van de vitaliteit en attractiviteit in dorps- en stadscentra. Het centrum is echter een belangrijke imagodragers, het visitekaartje én de ontmoetingsplek voor de inwoners van het desbetreffende dorp of de stad. Het relevant houden van onze centra heeft dan ook vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief prioriteit.

Onze tip: wacht de coronacrisis niet af maar onderneem nu actie en neem zelf de regie. Door nu detailhandelsbeleid en centrumvisies te actualiseren, biedt u inwoners en ondernemers het noodzakelijke perspectief op vitale en leefbare centra na corona. Als college en raad bent u zo al voor de raadsverkiezingen van 2022 aan besluitvorming en uitvoering toe, en kunnen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente na de crisis direct gezamenlijk aan de slag!

Met 'Dynamiek door beleid – de corona-update' biedt INretail u hiervoor de concrete leidraad met alle actuele achtergronden. Desgewenst bieden wij u graag onze verdere hulp aan.

KONINKLIJKE

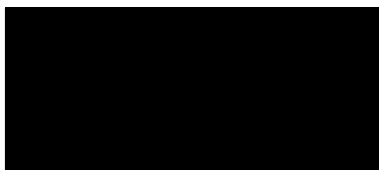
INRETAIL

Bijgaand treft u de samenvatting waarin bondig uiteengezet wordt hoe u lokaal de winkelstructuur vitaal houdt. [Download hier](#) het rapport Dynamiek door beleid.

Op onze website www.inretail.nl informeren wij u graag verder over INretail, Platform DNWS, Lokaal Retailbelang en bieden we u ook andere handige publicaties.

Wij vernemen graag op welke wijze u aan de slag gaat met uw detailhandelsstructuurvisie.

Met hartelijke groet,

Directeur INretail

Bijlage: Samenvatting Dynamiek door beleid - Hoe de overheid de winkelstructuur vitaal houdt

Samenvatting

Veel winkelgebieden hebben problemen. Het aantal bezoekers loopt terug en omzetten staan onder druk. Leegstand en verloederende dreigen. In opdracht van INretail stelde DTNP de handleiding 'Dynamiek door beleid' op, die ingaat op de wijze waarop gemeenten en provincies een crisis in de winkelmarkt en verloederende van centra kunnen voorkomen. Belangrijkste aanbeveling: maak keuzes. Er zijn ook veel winkelgebieden met goede toekomstkansen. Een goede regie stimuleert de markt tot nieuwe investeringen.

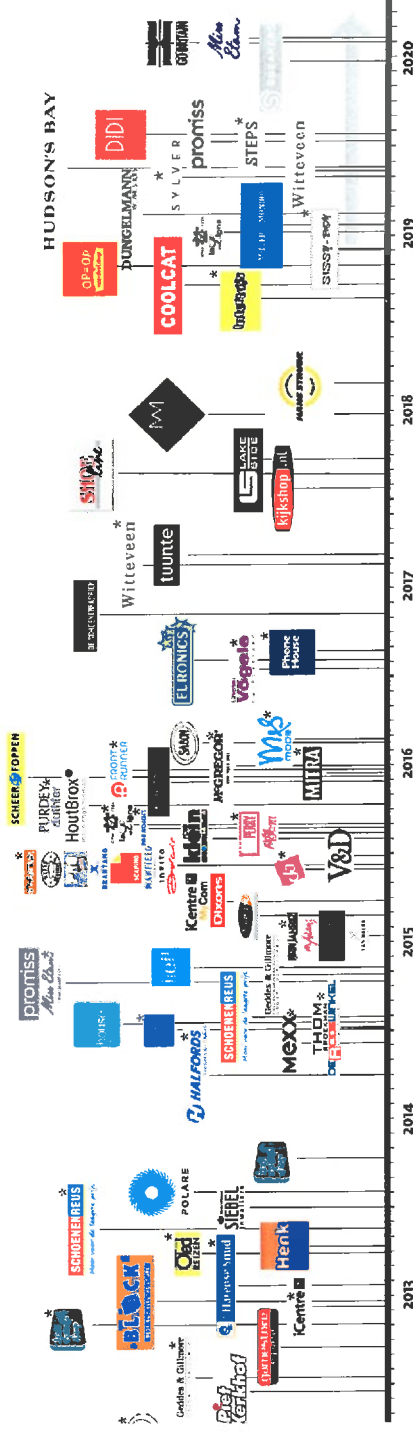
Minder behoefte aan fysieke winkels

Het aantal winkels in Nederland neemt al vele jaren af. Het winkelopervlak groeide in het eerste decennium van de 21e eeuw echter nog flink. Doordat het oppervlak sneller groeide dan de bevolking kreeg elke inwoner er in die jaren $\pm 20\%$ aan winkelruimte bij (tot ± 28 mln m²), terwijl de winkelomzet niet meegroeide. De groei in meters is in het tweede decennium gestopt. Door de toename van aankopen via internet (versnelde groei door corona) wordt er minder en anders fysiek gewinkeld.

Dynamiek door beleid

Hoe de overheid de winkelstructuur vitaal houdt

Tijdslijn filiaalbedrijven die failliet gingen of hun winkels sloten (online verder)

Nadat door de filialisering veel lokale aanbieders zijn verdronen, verdwijnen op hun beurt vele winkelketens uit het straatbeeld. De fysieke winkelmarkt is de afgelopen 20 jaar veranderd van een groeiende markt in een krimpende verdringsmarkt.

Vrijwel alle winkellocaties (deels) kwetsbaar

We gaan een toekomst tegemoet met nog veel minder winkels en meer leegstand en/of noodzaak tot transformatie. De coronacrisis versterkt en versnelt deze opgave. Vooral perifere locaties die zich richten op gemak of prijs verliezen terrein aan internet. Ook onze centra hebben kwetsbare delen, maar houden toekomstwaarde als het (boven)lokale voorzieningenhart en de centrale ontmoetingsplek.

Samenvatting

Als alles mag gebeurt er niks

Veel marktpartijen twijfelen met investeren. Anderen proberen hun kwetsbare locatie te redden met nog meer winkels. Niet elk marktinitiatief draagt echter bij aan een duurzame en aantrekkelijke winkelstructuur. Opvallend is de consensus bij marktpartijen, die de overheid oproepen keuzes te maken en beleid te voeren. Immers, als 'alles overal kan' biedt dit ontwikkelaars, eigenaren en winkels louter onzekerheid. Zij zullen dan niet snel (kunnen) investeren, zeker niet op kostbare centrumlocaties. Regie door de overheid is cruciaal voor een gezonde winkelstructuur en vitale centra.

Keuzes: investeringen en kwaliteit

Met een doordacht regionaal en gemeentelijk detailhandelsbeleid wordt aan marktpartijen duidelijkheid en zekerheid geboden. Bundelen van schaarse marktpotenties biedt kansen voor relatief ingewikkelde projecten op centrumlocaties. Juist hier liggen in de nieuwe winkelmarkt ook op langere termijn de beste kansen voor winkels en overige publieksfuncties. Er ontstaan compacte locaties met voldoende 'kritische massa' voor bezoekers om te voorzien in kwaliteit en attractiviteit. Zwakke winkelprojecten met een korte levenscyclus worden voorkomen. Dit leidt tot een duurzame winkelstructuur.

ABC van 'aan de slag'

De handleiding 'Dynamiek door beleid' sluit af met een praktisch ABC waarmee overheden (en marktpartijen) aan de slag kunnen. Het geeft de 'zeven gouden tips' voor planologisch-juridisch houdbaar detailhandelsbeleid en kansrijke winkellocaties, en strategieën om kansarme locaties af te bouwen. De handleiding is gratis te downloaden via www.dtnp.nl, www.inretail.nl en www.retailinsiders.nl.

dtnp

KONINKLIJKE

IN RETAIL

'Vanuit een actuele detailhandelsstructuurvisie gericht werken aan versterking en transformatie'

